

Wijzigingsbesluit

Nadere voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant (ex artikel B1-290.1 VGC)

Oktober 2007

Wijzigingsbesluit Nadere voorschriften onafhankelijkheid openbaar accountant (ex artikel B1-290.1 VGC)

Het bestuur van het Nederlands Instituut van Registeraccountants,
Gelet op artikel B1-290.1 van de Verordening gedragscode (VGC)
Luidende:

‘De openbaar accountant die een assuranceopdracht uitvoert is onafhankelijk van de desbetreffende assurancecliënt. Het bestuur kan nadere voorschriften geven aangaande de onafhankelijkheid van de openbaar accountant.’

gehoord de leden,
na overleg met het bestuur van de Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten,

besluit als volgt:

De Nadere voorschriften onafhankelijkheid openbaar accountant (ex artikel B1-290.1 VGC), januari 2007, worden als volgt gewijzigd:

I

De definitie van verbonden derde komt te luiden:

entiteit (natuurlijk of rechtspersoon) die:

- a) direct of indirect feitelijk beleidsbepalend is in de assurancecliënt, indien die assurancecliënt van materiële betekenis is voor de entiteit;
- b) een direct financieel belang in de assurancecliënt heeft, indien de entiteit invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de assurancecliënt en het financieel belang van materiële betekenis is voor de entiteit;

alsmede de entiteit

- c) waarin de assurancecliënt direct of indirect feitelijk beleidsbepalend is;
- d) waarin de assurancecliënt of een daarmee verbonden derde als genoemd in onderdeel c een direct financieel belang heeft waarmee invloed van betekenis kan worden uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid van die entiteit, en dit belang van materiële betekenis is voor de assurancecliënt en de daarmee verbonden derde, genoemd in onderdeel c; of
- e) die de zustervenootschap van de assurancecliënt is, dat wil zeggen de entiteit die door dezelfde entiteit wordt beheerst als de assurancecliënt, indien deze zustervenootschap en de assurancecliënt beide van materiële betekenis zijn voor de entiteit die in beide feitelijk beleidsbepalend is.

II

In paragraaf 3.3 komt de tweede alinea in vet te luiden:

Om deze bedreigingen bij een controleopdracht van de jaarrekening van een organisatie van openbaar belang tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen, is de verantwoordelijk partner verplicht:

- **ten minste de bij de uitvoering van de controleopdracht van de jaarrekening betrokken partners belast met een essentiële taak bij de uitvoering van de controleopdracht van de jaarrekening, met inbegrip van de verantwoordelijk partner, en de persoon die de kwaliteitsbeoordeling van de nog niet afgeronde controleopdracht van de jaarrekening uitvoert, binnen zeven jaar na hun opnemings in de betreffende functie in het controleteam te vervangen. Een op grond van deze bepaling vervangen persoon mag pas opnieuw betrokken**

worden bij dienstverlening aan deze controlecliënt of een daarmee verbonden derde nadat een periode van ten minste twee jaar is verstreken sinds de datum waarop hij is teruggetreden;

- **de bedreiging voor de onafhankelijkheid te beoordelen die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht van de jaarrekening met betrekking tot de desbetreffende controlecliënt en adequate waarborgen te treffen die deze bedreiging wegnemen of terugbrengen tot een aanvaardbaar niveau.**

III

In paragraaf 4.3.1 komt de vierde alinea in vet te luiden:

Een partner belast met een essentiële taak bij de uitvoering van een controleopdracht van de jaarrekening van een organisatie van openbaar belang die de accountantspraktijk waarbij hij werkzaam is of waaraan hij is verbonden verlaat en die voornemens is bij de controlecliënt een essentiële bestuursfunctie te gaan uitoefenen, mag deze functie niet eerder gaan bekleden dan nadat een periode van ten minste twee jaar is verstreken gerekend vanaf het moment dat hij niet langer de rol van partner belast met een essentiële taak bij de uitvoering van een controleopdracht van de jaarrekening vervult.

IV a

In paragraaf 5.2 komt de tekst tot aan de toelichting, met inbegrip van de koptekst van de toelichting, te luiden:

Indien de controlecliënt een organisatie van openbaar belang is, valt ook een met de controlecliënt verbonden derde onder de reikwijdte van het voorschrift. Met het oog op de leesbaarheid is deze aanvulling niet in het voorschrift en de toelichting opgenomen.

5.2.1 Algemeen

Onder het begrip ‘administratieve dienstverlening’ wordt in het kader van de Nadere voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant tevens begrepen het verzorgen van de salarisadministratie. Werkzaamheden die worden uitgevoerd door het controleteam met betrekking tot het traject van saldibalans naar jaarrekening worden niet onder administratieve dienstverlening begrepen. De bij de controleopdracht van de jaarrekening betrokken openbaar accountant moet erop toe zien dat alle posten in dit traject met een subjectief element, zoals voorzieningen, schriftelijk en gemotiveerd aan de leiding van de entiteit worden voorgelegd en dat de leiding van de entiteit deze posten expliciet en schriftelijk accordeert.

Er kan een bedreiging voor de onafhankelijkheid van de bij een controleopdracht van de jaarrekening betrokken openbaar accountant als gevolg van zelftoetsing ontstaan indien de openbaar accountant, de accountantspraktijk waarbij hij werkzaam is of waaraan hij is verbonden of een ander onderdeel van het netwerk voor een controlecliënt werkzaamheden verricht op het terrein van de administratieve dienstverlening zoals het opstellen van de jaarrekening. De aard en het belang van de hiermee verband houdende bedreiging hangen af van de mate van betrokkenheid bij het opstellen van de jaarrekening, alsmede van de vraag of de controlecliënt een organisatie van openbaar belang is.

5.2.2 *Beperkingen met betrekking tot een controlecliënt zijnde een organisatie van openbaar belang*

5.2.2.1 *Controlecliënt zijnde een organisatie van openbaar belang*

Administratieve dienstverlening of werkzaamheden met betrekking tot het opstellen van de jaarrekening voor een organisatie van openbaar belang leiden tot een onaanvaardbare bedreiging voor de onafhankelijkheid van de bij de controleopdracht van de jaarrekening betrokken openbaar accountant en zijn daarom niet toegestaan.

Bij of krachtens de wet zijn bepalingen ter zake van de samenloop van wettelijke controles en administratieve dienstverlening opgenomen. De openbaar accountant die betrokken is bij de uitvoering van een wettelijke controle ziet erop toe dat hetgeen hiervoor is vermeld en hetgeen bij of krachtens de wet ter zake is voorgeschreven wordt toegepast.

5.2.2.2 *Verboden derden van een controlecliënt-organisatie van openbaar belang*

Het verrichten van administratieve dienstverlening of werkzaamheden met betrekking tot het opstellen van de jaarrekening voor verbonden derden van een controlecliënt die als organisatie van openbaar belang wordt aangemerkt is toegestaan, mits deze ondersteuning uitsluitend een technisch of routinematig karakter heeft en:

- de personen die hierbij zijn betrokken geen deel uitmaken van het controleteam; en
- de personen die hierbij zijn betrokken niet zijn betrokken bij beslissingen van het management van de controlecliënt ten aanzien van deze ondersteuning; en
- de verbonden derden ten behoeve waarvan deze ondersteuning wordt verleend gezamenlijk van immaterieel belang in de jaarrekening van de controlecliënt zijn; dan wel
- de ondersteuning betrekking heeft op onderwerpen die gezamenlijk van immaterieel belang in de jaarrekening van de betrokken verbonden derde zijn.

Noodgevallen

Indien geen sprake is van een hiervoor genoemde situatie is het verrichten van administratieve dienstverlening of werkzaamheden met betrekking tot het opstellen van de jaarrekening voor een verbonden derde van een controlecliënt die als organisatie van openbaar belang wordt aangemerkt uitsluitend toegestaan in noodgevallen of andere ongebruikelijke situaties. Als voorwaarden gelden dat het voor de verbonden derde vrijwel niet mogelijk is een andere regeling te treffen, omdat alleen de accountantspraktijk over de hulpmiddelen en noodzakelijke kennis van de systemen en boekhouding van de verbonden derde beschikt om tijdig de administratie gereed te hebben of de jaarrekening te kunnen samenstellen en in geval het niet verrichten van deze ondersteuning tot aanmerkelijke problemen voor de verbonden derde leidt (bijvoorbeeld indien anders wettelijke verslagleggingsvereisten niet kunnen worden nageleefd). In deze gevallen is het verlenen van deze ondersteuning toegestaan, indien:

- de personen die hierbij zijn betrokken geen deel uitmaken van het controleteam;
- de personen die hierbij zijn betrokken niet zijn betrokken bij beslissingen van het management van de controlecliënt ten aanzien van deze ondersteuning;
- de activiteiten slechts eenmalig voor een korte periode worden verricht; en
- aanvullende waarborgen worden overwogen, zoals het bespreken van de situatie met het toezichhoudend orgaan van de controlecliënt.

5.2.3 *Controlecliënt niet zijnde een organisatie van openbaar belang*

Werkzaamheden, verricht voor een controlecliënt die geen organisatie van openbaar belang is, met een uitsluitend technisch of routinematig karakter en waarbij de personen die betrokken zijn bij het traject van administratieve dienstverlening of het opstellen van de jaarrekening niet

zijn betrokken bij beslissingen van het management van de controlecliënt ten aanzien van deze werkzaamheden, zijn toegestaan.

5.2.4 Algemene toelichting

IV b

In paragraaf 5.2 worden aan het einde van de toelichting de volgende twee alinea's opgenomen:

Administratieve ondersteuning met uitsluitend een technisch of routinematige karakter aan verbonden derden van een controlecliënt die als organisatie van openbaar belang wordt aangemerkt is onder voorwaarden toegestaan. Er moet zijn voldaan aan de eerste twee gestelde voorwaarden en ook aan hetzij de derde, hetzij de vierde gestelde voorwaarde.

In noodgevallen of andere ongebruikelijke situaties is het onder voorwaarden toegestaan administratieve dienstverlening of werkzaamheden met betrekking tot het opstellen van de jaarrekening te verrichten voor een verbonden derde van een controlecliënt die als organisatie van openbaar belang wordt aangemerkt. Een bepaalde situatie kan als een noodgeval of andere ongebruikelijke situatie worden beschouwd wanneer de weigering van de accountantspraktijk om deze assistentie te verlenen in ernstige problemen voor de verbonden derde zou resulteren (bijvoorbeeld intrekking van de financiering) of zelfs zijn voortbestaan in het gedrang zou brengen. Op deze situatie zijn de artikelen A-100.2 van de VGC en 18 van de Verordening accountantsorganisaties van toepassing (documentatieverplichting).

V

In paragraaf 5.4 zal de alinea aangeduid met 'NB' komen te luiden:

NB: Due diligence werkzaamheden in opdracht van een controlecliënt worden niet als diensten op het gebied van waardebeoordeling beschouwd. Dit geldt eveneens voor het afgeven van een inbrengverklaring, een fusieverklaring en een splitsingsverklaring. Wel geldt altijd dat de bij de controleopdracht van de jaarrekening betrokken openbaar accountant beoordeelt of sprake is van een bedreiging voor zijn onafhankelijkheid en, indien dat het geval is, hij waarborgen treft die deze bedreiging wegnemen of terugbrengen tot een aanvaardbaar niveau.

VI

Dit wijzigingsbesluit treedt in werking op 1 oktober 2007.

**Koninklijk Nederlands Instituut
van Registeraccountants**

A.J. Ernststraat 55
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
T 020 301 03 01
E nivra@nivra.nl
I www.nivra.nl